

Program „2 % na umění“

pořizování uměleckých děl do veřejného prostoru hl. m. Prahy

Hlavní město Praha se rozhodlo po vzoru vyspělých metropolí, postupovat systémově při koncipování veřejného prostoru a schválit postup, jak pořizovat a umísťovat výtvarná díla výjimečné umělecké hodnoty do městského prostoru. Finanční prostředky se za tímto účelem budou generovat z investičních akcí, které město v uplynulém období skutečně realizovalo. Do fondu pro pořizování uměleckých děl (dále jen fond) budou směřovat 2 % proinvestovaných kapitálových výdajů města za kalendářní rok. Tento záměr respektuje kulturní dědictví a rovněž potřeby moderního města, které si uvědomuje svoje postavení v evropském kontextu a rovněž povinnost, kterou má vůči příštím generacím při tvorbě urbánního kulturního prostoru, v němž umělecké dílo naplňuje nejenom městotvornou ale také estetickou a výchovnou roli. Záměr reaguje na nekoordinované rozmísťování děl bez náležitých reflexí a erudice.

Program řeší:

- 1) Pasportizaci
- 2) Pořízení uměleckého díla a výběr jeho umístění
- 3) Údržbu výtvarných děl

Tento Program je nastaven na 2 roky pilotního provozu. Po tomto období Komise Rady HMP pro umění ve veřejném prostoru podá Radě HMP zprávu o své činnosti a Program se případně reviduje.

Z fondu není placena údržba stávajících soch.

1) PASPORTIZACE

Vzhledem k neexistenci souborné znalosti počtu a umístění různých objektů – uměleckých děl ve veřejném prostoru na celém území Prahy, je potřebné tento nedostatek odstranit a provést pasportizaci umění ve veřejném prostoru.

Za pasportizaci zodpovídá Galerie hl. města Prahy v součinnosti s odborem informatiky MHMP, přičemž se předpokládá spolupráce s odborem kultury a cestovního ruchu MHMP, městskými částmi, IPR a NPÚ.

Pasportizaci je třeba provést v takové kvalitě a struktuře, aby výsledná data:

- Odpovídala nárokům na kvalitu odborných sbírkových databází
- Byla využitelná pro správu objektů a opravy
- Byla využitelná pro atraktivní prezentaci veřejnosti (snadný přenos do webových a mobilních aplikací)
- Byla využitelná pro analýzu a plánování území (ve formátu kompatibilním s používanými geografickými informačními systémy)

Výsledkem pasportizace bude přehledná databáze, která bude sloužit jako datový zdroj, kompatibilní se sbírkovými databázemi Galerie hl. m. Prahy, přenositelný do webových a mobilních platforem, které budou sloužit jako informační a prezentační nástroje pro veřejnost. Zároveň bude kompatibilní se software pro analýzu a plánování území, což umožní IPR mimo jiné analyzovat území a vytvářet doporučení pro umístění nových děl ve veřejném prostoru.

Projekt pasportizace bude financován z dostupných prostředků „2 % na kulturu“.

2) POŘÍZENÍ UMĚLECKÉHO DÍLA

Komise Rady HMP pro umění ve veřejném prostoru:

RHMP ustaví odbornou (nezávislou) komisi. Komise bude mít 5 řádných členů. Komise si může dle potřeby přizvat i další experty, kterými budou například zástupce IPR, NPÚ, OPP MHMP, GHMP; Mezi členy komise jsou kurátoři, teoretici umění, architekti a další profese s relevantním odborným vzděláním, dostatečnou praxí a zahraničními zkušenostmi.

Kvalifikační předpoklady účasti v komisi:

- Kurátor výstav výtvarného umění (relevantní odborné vzdělání, min. praxe 10 let v mezinárodním kontextu – přesněji: min. 3 mezinárodní výstavy mimo území ČR a SR, publikační činnost s přesahem do mezinárodního kontextu, citace v relevantním mediu);
- teoretik umění se zaměřením na umění ve veřejném prostoru a současné umění (relevantní odborné vzdělání, min. 10 let praxe, odborná publikační činnost)
- architekt (relevantní odborné vzdělání, min. 10 let praxe, výhodou jsou mezinárodní realizace a práce v mezinárodních týmech, prokazatelná zkušenost s úpravou veřejného prostoru);
- jiné příbuzné profese (např. galerista či agent) jsou na zvážení.

Tajemníkem komise je zástupce Galerie hlavního města Prahy (dále jen GHMP).

Komise doporučuje pro vybraná veřejná prostranství Radě hl. m. Prahy formu pořízení uměleckého díla. Místo pro umístění díla je vždy známo před započítáním samotného rozhodování o procesu pořízení uměleckého díla. Návrh prostoru na umístění uměleckých děl předkládá komisi IPR, a to po zjištění stanoviska dotčené městské části či příslušného městského investora. IPR bude i připomínkovým místem pro řešení případné úpravy okolí uměleckého díla. GHMP bude připomínkovým místem pro odborné konzultace záměru realizace uměleckého díla.

Komise zdůvodňuje své doporučení i veřejně. Na některá jednání komise jsou zváni všichni členové Rady HMP. Jednání komise se mohou v případě zájmu účastnit i další členové zastupitelstva HMP. Členové komise svá doporučení s členy Rady HMP průběžně konzultují. Komise řeší i došlé podněty pro pořízení uměleckých děl z městských částí. Ke každému doporučení připojí Komise Projektový list uměleckého díla Programu „2 % na umění“ (viz příloha 2 Programu), který bude obsahovat i předpokládaný rozpočet pořízení uměleckého díla.

Pořízení díla:

Umělecká díla lze pořídit několika způsoby, nicméně vždy pouze na základě doporučení odborné komise. Doporučení s náležitým odůvodněním pak následně schvaluje RHMP, která na pořízení děl uvolňuje finanční prostředky a zmocňuje GHMP k realizaci soutěže či nákupu (viz níže).

Základními způsoby pro pořízení uměleckého díla – z nichž žádný nepřesáhne 50 % ročních alokovaných investic, jsou:

a) GHMP vyhláší soutěž o návrh dle § 143 – 150 zákona č. 134/2016 Sb. (dle pravidel ČKA).

Porotu sestavuje vyhlašovatel. V porotě je v závislé části poroty vždy zástupce IPR, GHMP, zástupce MČ, na jejímž území má být dílo umístěno a autor (architekt) příslušného veřejného prostranství (je-li známý). Nezávislou část poroty tvoří odborníci vybraní vyhlašovatelem. Výsledek soutěže verifikuje RHMP usnesením.

Soutěž může být dle doporučení komise pouze ideová a výtvarná (tzv. soutěž o návrh), architektonicko-výtvarná (včetně úpravy okolí) nebo je výtvarník součástí týmu v architektonické soutěži na úpravu, revitalizaci nebo přestavbu lokality. Pozn.: proces od vyhlášení soutěže po vyhlášení vítězného návrhu trvá standardně cca 4–5 měsíců.

b) Oslovuje se konkrétní umělec za účelem vytvoření díla na určené místo. Případně se pro určené místo pořizuje již hotové dílo.

I zde se doporučuje zpracovat architektonickou studii zakomponování objektu do prostoru jako podklad pro navazující projektovou dokumentaci pro stavební povolení, pokud to prostor vyžaduje.

Všechna díla financovaná z programu 2 % na umění přecházejí do majetku a správy Galerie hl. m. Prahy.

Institucionální zajištění programu:

Výkonným garantem Programu a celkového institucionálního zajištění je Galerie hlavního města Prahy

Odbornou garanci Programu 2 % na umění zajišťuje nově zřízená Komise Rady hl. města pro umění ve veřejném prostoru.

Odbornou součinnost výkonnému garantovi programu poskytne Institut plánování a rozvoje hl.m.Prahy (hlavní partner Programu).

Financování realizace Programu zajišťuje KUC MHMP z vytvořené rezervy u kapitálových výdajů kap. 0662 na realizaci uměleckých děl ve veřejném prostoru

Odpovědnost za realizaci následně přechází na městského investora nebo dílčí městské investory, kteří řeší investice do veřejného prostoru.

Opatření pro implementaci strategie:

- Zajistit stabilní finanční prostředky z rozpočtu města pro Program 2 % pro umění jako samostatnou alokaci v rozpočtu města a jejich převoditelnost do dalších let

- Zajistit dostatečné odborné kapacity v GHMP (výkonný garant Programu) pro přípravu odborných podkladů, konzultací a koordinačních služeb pro hlavního partnera Programu (IPR). Zajistit součinnost koncepčního garanta (Komise RHMP), hlavního partnera (IPR) a výkonného garanta Programu (GHMP) s městskými investory

- Zajistit propagaci Programu 2 % a jeho výstupů směrem k veřejnosti, obyvatelům i návštěvníkům

Dle mezinárodní zkušenosti přispívá takto koncipované zušlechťování veřejného prostoru k celkovému zvýšení kulturního povědomí nejen obyvatel města, městských částí, ale také návštěvníků. Takto investované prostředky mají návratnost pro město

nejen formou příjmů z turistického ruchu, ale především přetváří atmosféru a genia loci města.

3) ÚDRŽBA VÝTVARNÝCH A JINÝCH OBJEKTŮ

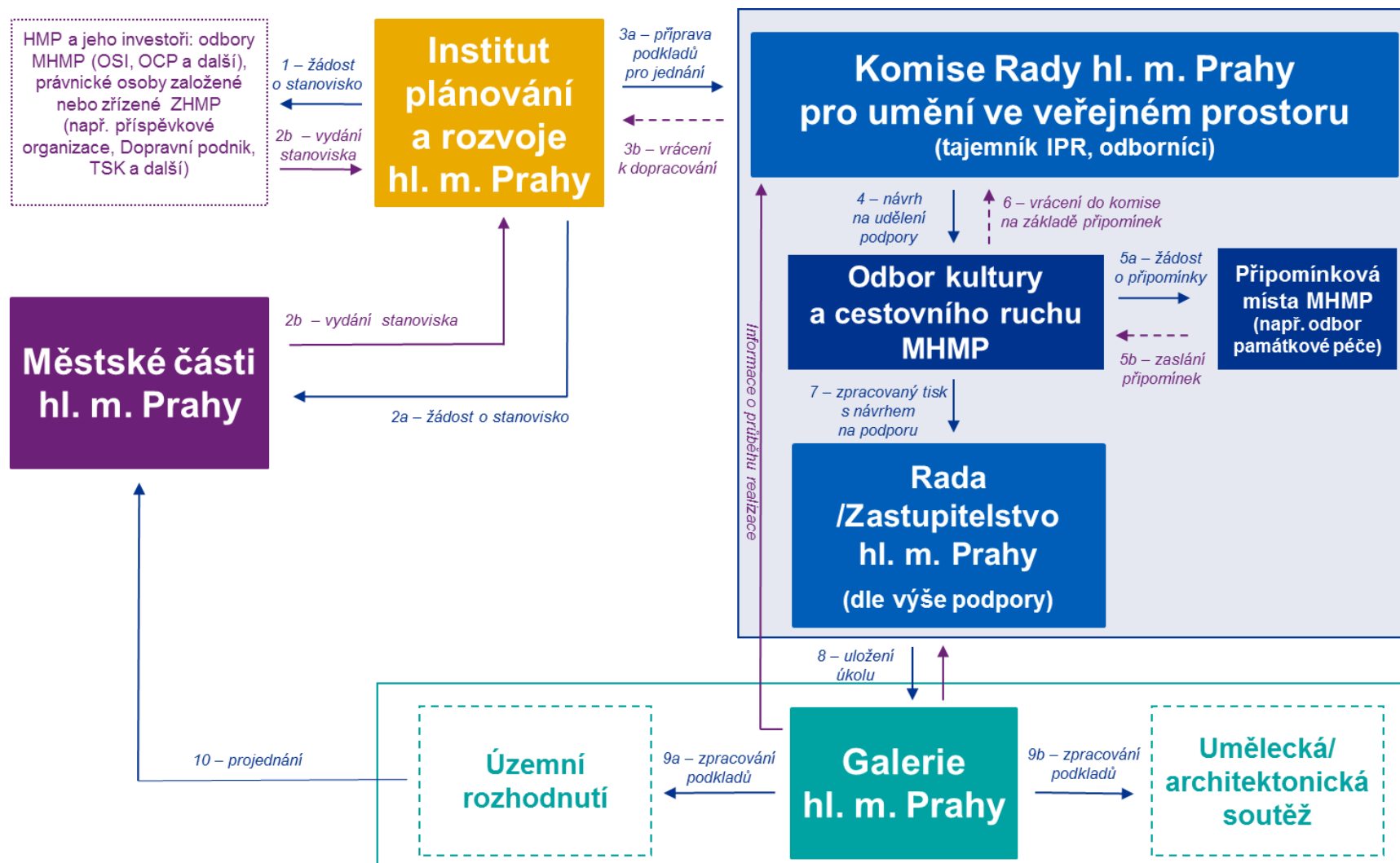
Ochranou a údržbou objektů na veřejných prostranstvích bude pověřené odborné pracoviště – Galerie hlavního města Prahy. Vzhledem k novému náročnému úkolu se počítá s tím, že bude vytvořeno nové oddělení, které se bude věnovat jenom této činnosti. O podobě, náplni oddělení a náplni práce jako i o profilech jednotlivých zaměstnanců je potřebné diskutovat s vedením GHMP. Ochrana a údržba objektů, které odborní pracovníci vyhodnotí jako ty, které by město mělo nadále udržovat ve svém majetku, bude probíhat dle standardních postupů památkové péče a péče o umělecká díla.

Údržba bude nadále financována z rozpočtu GHMP.

Přílohy:

1. Proces rozhodování (ORGANIGRAM)ke strategii programu „2 % na umění“
2. Projektový list uměleckého díla programu „2 % na umění“

Proces rozhodování (organigram) ke strategii programu „2 % na umění“

Projektový list uměleckého díla programu „2 % na umění“

Projektový list připravuje tajemník Komise Rady hl. m. Prahy pro umění ve veřejném prostoru, jako **výsledek činnosti Komise** a předkládá jej Komisi ke schválení.

1. VÝCHOZÍ POPIS UMĚLECKÉHO DÍLA			
Click here to enter text.			
2. UMÍSTĚNÍ UMĚLECKÉHO DÍLA			
Městská část		Ulice	
3. STANOVISKO DOTČENÉ MĚSTSKÉ ČÁSTI			
Kladné ☐		Záporné ☐	
Click here to enter text.			
4. PŘEDPOKLÁDANÝ ROZPOČET			
Click here to enter text.			
5. PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM			
Zahájení realizace	Click here to enter text.	Ukončení realizace	Click here to enter text.
6. CHARAKTER ÚKOLU PRO GALERII HL. M. PRAHY			
Click here to enter text.			
7. DOPORUČENÍ KOMISE RADY HL. M. PRAHY			
Click here to enter text.			
8. DATUM		9. PODIS PŘEDSEDY KOMISE	